

Trivsel og fællesskaber

Når man arbejder forebyggende med mobning, bliver trivsel en forudsætning. Børn, der trives, lærer mere, de kan klare mere. De mobber ikke og modstår/undgår bedre mobning. Børns trivsel i hverdagen bliver derfor det centrale element i det mobbeforebyggende arbejde. Et barn, der ikke trives, vil ikke være i stand til at arbejde med sig selv og sine fællesskaber.

Når børn oplever at være i trivsel, har de lettere adgang til at engagere sig i egne aktiviteter og udbyttet og glæden heraf vil være højere, også i forhold til skoleaktiviteter. Barnets ivrighed og koncentration til at fortsætte egne aktiviteter vil være øget. Der vil være skabt en øget motivation, stræben i eget liv. Børns trivsel er derfor afhængig af, at de har gode idealer at stræbe efter.

Der er flere tilgange til at sikre børns trivsel. I dette arbejde skal vi være opmærksomme på de fællesskaber, børn optræder i og/eller ekskluderes fra. Fællesskaber er alt. Vi kender alle følelsen af ikke at passe ind i et fællesskab. Men fællesskaber er mere end at være samlet i en flok. For at kunne tale om et godt fællesskab, er vi nødsagede til at have en gruppe af børn, der vil noget med hinanden, vil skabe noget sammen. Det er igennem fællesskaber individer dannes og trivsel opnås. De voksne er med til at animere til det gode fællesskab.

For at børn kan agere i et fællesskab, må de endvidere tilegne sig den mentale robusthed, der gør dem i stand til at navigere i en hverdag, der stiller krav til dem og deres omgivelser. Mental robusthed opnås bl.a. ved at have brede, gode relationer, at lege med mange forskellige, at kunne tåle at der stilles krav, og kunne indgå kompromiser. Her spiller forældrene igen en stor rolle.

På Park Allé Privatskole har vi en anerkendende tilgang til børnene og deres hverdagsliv, hvilket er en af måderne at sikre deres selvværd, og der igennem deres trivsel. En anden tilgang er at lære børnene at udvise rummelighed. En rummelighed, der er med til sikre fællesskabets opretholdelse, men også evnen til at kunne sige fra i god tid, så eventuelle konflikter undgås.

Hvad er mobning

En person er mobbet, når han/hun gentagne gange og over en vis tid, bliver udsat for negative handlinger fra en eller flere personer. Mobning er en systematisk forfølgelse/ udelukkelse af en enkelt fra det fællesskab, denne ikke kan fravælge.

Konflikter er derimod uenighed i to eller fleres behov, som ikke er løst tids nok. Ikke alle uenigheder fører til konflikter. Det er en vigtig socialiseringsproces, at uenigheder ikke udvikler sig til konflikter, og at vi lærer af de konflikter, vi optræder i.

I en for børnene gråzone, befinder drillerier sig. Drillerier kan optræde både i uenigheden og som element i mobning, men også som en del af barnelivet på et mere venskabeligt plan.

Den ene udelukker ikke den anden. Vi skal forsøge at skabe en nøgtern sondring mellem dem, sådan at vores indsats bliver den rette. Og vi skal passe på ikke at kalde konflikter og drillerier for mobning, da mobning er en alvorlig kategorisering, der skal tages alvorligt, når den reelt opstår. Lige så vigtigt er det at anerkende barnets oplevelse af, at noget, vi ikke umiddelbart vil kategorisere som mobning, kan føles meget ubehageligt for barnet. Det er med andre ord en kompleks størrelse at arbejde med og mod mobning.

Trivsels og Mobningsforebyggelsesstrategi

På Park Alle Privatskole har vi som målsætning, at være en mobbefri skole, hvor alle trives, både elever og personale.

Trivsel er grundlæggende for, at læring får adgang. Vi arbejder med trivsel dagligt, både gennem planlagte forløb samt gennem opståede episoder. Skolen kan ikke løfte opgaven omkring trivsel alene. Samarbejdet med forældregruppen er en vigtig og afgørende faktor for, at trivslen for alle lykkes.

Konflikter og drilleri er en del af et barns skolehverdag. Samspillet, reaktionen og erfaringsdannelsen er en del af et barns udvikling, som er med til at danne det. Vi kan arbejde målrettet på at lære eleverne at sige fra, sige pyt, og sige stop. Og vi arbejder systematisk med værdier på skolen, der danner eleven i forhold til sig selv og sine medmennesker. I forældre regi arbejder vi værdibaseret til forældremøderne.

Af og til udvikler konflikter og drilleri sig uhensigtsmæssigt fra at være episoder, der kan håndteres fra gang til gang, til at blive til mobning, hvor et enkelt barn systematisk forfølges med drilleri, eller udelukkes fra fællesskabet.

Problemer med mobning er sjældent et problem kun mellem to børn. Oftest er det utryghed, uheldige klasse mønstre, lav tolerance og hierarkier, der har udviklet sig over tid. Gruppedynamikken i klassen kan fastholde børn i en social angst, hvor det at mobbe kan friholde en fra selv at blive mobbet. Mobning løses derfor ikke udelukkende ved at finde skyld og syndere. Det er vigtigt at arbejde med og bryde de mønstre, der har skabt det dårlige miljø, hvor især det forebyggende arbejde er vigtigt for helt at undgå at komme dertil, hvor problemet reelt er konstateret. Indsatsen omfatter et tæt samarbejde mellem personale, børn og forældre, hvor det er vigtigt, at der er en fælles viden om og holdning til mobning.

En strategi mod mobning må derfor indeholde 4 faser:

- ❖ Vidensopsamling i personalegruppen og forebyggende (ud)dannelse af børn
- ❖ Forebyggende arbejde
- ❖ Registrering af trivsel på skolen
- ❖ Handling i forbindelse med aktuelle konflikter

Hvordan forebygger vi mobning?

Skolens to dannelsesfag, Medborgerskab og Kampkunst klæder eleverne på til aktivt, at kunne navigere i det sociale rum og her selv være forebyggende i forhold til konflikter og mobning.

Skolen har både i det daglige og i årsplanlægningen fokus på elevernes trivsel og forebyggelse af mobning. Bl.a. er flere temadage lagt ind i årsplanen for faget GM med Trivsel og Mobeforebyggelse som overskrift. Skolen arbejder på tværs af klasser med jævne mellemrum for at alle lærer alle at kende. Skolen har fællessamlinger i afdelingerne, hvor fællesskab er i fokus. I klasserne arbejdes med klasse møder, skiftende makkerpar, legegrupper, og i forældre regi bakker forældre op om legeaftaler på tværs, legegrupper, sociale arrangementer mm. Værdien af legegrupper på tværs af klassen må ikke undervurderes. At børnene præsenteres for forskelligheder, for forskellige relationer, og for varierende fællesskaber, er med til at styrke relationer, kendskab, tolerance og fællesskabet i en klasse.

Forebyggelse indenfor faget Medborgerskab

Medborgerskabsfaget indeholder i sin undervisningsplan, elementer som:

- Relationskompetence
- Social træning
- Mobeforebyggelse
- Medborgerskab; ret, pligt og ansvar
- Børnerettigheder
- Klassens tid

Faget ses som et dannelsesfag, hvor fællesskabet styrkes, og hvor elevens sociale kompetencer som det hele menneske, der konstruktivt tager del i fællesskabet, styrkes. Styrken i at oparbejde et fælles sprog og have samme viden omkring konflikter, mobning og fællesskab på de enkelte klassetrin, har stor værdi i den håndtering af konflikter og uoverensstemmelser, der opstår.

En gang årligt arbejder klasserne med klassens egen handleplan for trivsel og forebyggelse af mobning. Planen falder i to tempi; en plan for forebyggelse og en plan, hvis der aktivt skal tages aktion på mistrivsel. Handleplanerne refereres til i det daglige, hænger synligt for alle i klassen, og evalueres årligt på en tilbagevendende temadag med netop Handleplaner som overskrift.

Forebyggelse indenfor faget Kampkunst

Kampkunstundervisningen har fokus, hvor det enkelte barn arbejder med sig selv, hvor ego og selvet styrkes og er også en vigtig del af den forebyggende indsats. Arbejdet foregår både i teori og praksis.

Grundpillen er Dojo-Kun's fem sætninger:

- Søg den perfekte karakter
- Vær oprigtig
- Vær stræbsom
- Respekter andre
- Udvis selvkontrol

Forebyggelse i det daglige

Ved at være opmærksomme på, hvad der rør sig i børnegruppen, kan vi agere forebyggende. Vi kan:

Koble og italesætte viden og lærdom fra fagene Medborgerskab og Kampkunst, ved at omsætte teori til praksis og trække paralleller, hvor det bliver relevant.

- Være gode forbilleder.
- Tale med vores elever.
- Vise opmærksomhed omkring sproget på skolen/ i klassen.
- Aftale spilleregler for klasserne og skolen.
- Iværksætte social træning.
- Have tilstrækkeligt opsyn.
- Sikre adgang til forskellige aktiviteter i frikvartererne.
- Øve eleverne i social omgang: almen pædagogisk praksis, også rollespil, bevidstgørelse omkring mobning, tilskuernes betydning.
- Sikre at lærere, pædagoger og gårdvagter holder hinanden orienterede.
- Holde forældremøder og informationsmøder efter behov.
- Fast italesætte elevtrivsel og tiltag til personalemøder.
- Uddanne personale i social træning.

Strategi mod digital mobning

Digital mobning er et fænomen, som i høj grad også kræver opmærksomhed. Den digitale mobning kan foregå hele døgnet, og giver således ikke ofrene fred på noget tidspunkt. Her kan skolen forebygge med undervisning og viden om digital mobning til hele klassen, med undervisning og opmærksomhed på den gode tone på nettet, samt sætte rammerne for en skoledaglig dag, hvor det ikke er lige til at komme til de sociale medier, sms'er mm.

Forældrenes ansvar er en stor og vigtig del af det forebyggende arbejde. På forældremøderne på mellemtrinnet og i udskolingen er det et punkt på dagsordenen som forebyggende tiltag. Forældre opfordres til at holde øje med deres børns færdsel på nettet, være medlemmer på de samme medier som deres børn, samt tale med deres børn om vigtigheden af den gode tone og omgangsform på nettet. Forældrene opfordres til at holde sig orienterede i diverse fora, der giver gode råd til forældre om børns færdsel på nettet.

Forældrene opfordres til altid at kontakte hinanden, hvis de oplever eller hører om adfærd på nettet, der behøver voksen indblanding.

Forebyggelse i det daglige:

- På PAP er mobiltelefonerne lagt væk hele skoledagen, også i pauserne.
- Klasserne arbejder med forebyggelse af digital mobning, samt sprog og omgangsformer på nettet, både i GM timerne og som temadage, bl.a. i den årligt tilbagevendende Uge Sex. Her arbejdes bl.a. med adfærd på nettet via dilemmaer fra dagligdagen. Undervisningsmateriale fra bl.a. Red barnet, Mary fonden, Sex og Samfund samt Børns vilkår benyttes.
- Klasserne udarbejder enkeltvis handleplaner for trivsel og forebyggelse af mistrivsel. Handleplanerne evalueres årligt, og hænger i klassen synligt for alle.
- Opståede episoder kan drøftes i klassen som eksempler.
- Opståede episoder tages altid op med de involverede elevers forældre.
- Digital omgang er et punkt på forældremøderne

Hvordan bliver vi opmærksomme på mistrivsel/mobning?

Oftest vil mistrivsel vise sig i en ændring i adfærd hos børnene. Vi vil altid reagere på ændret adfærd, enten ved at tale med eleven, eller elevens forældre. For at vi som skole kan reagere, er det vigtigt, at vi kender til problemstillingen. Det er derfor vigtigt, at alle tager ansvar og fortæller, hvis de er bekymrede eller oplever noget, der skal reageres på.

Ved jævnligt at tage temperaturen på trivslen i klassen, kan vi blive opmærksomme på eventuel mistrivsel eller mobning. Vi kan bruge: klasseundersøgelser, humorbarometer, classesamtaler med hele klassen eller kønsopdelte samtaler, samt elevsamtaler. Vigtigheden af et velfungerende forældresamarbejde må igen understreges, da vi i skolen ikke altid ser alt. Især de ældre elever kan være gode til at skjule mistrivsel.

Interventionsplan. Når mobning konstateres.

Det er vigtigt at skelne mellem konflikter og mobning og grænselandet herimellem.

Ved konflikter: Den voksne taler med de involverede parter enkeltvis/samlet. Eventuelt videregives konflikten til klasselæreren. Alt efter konfliktens karakter inddrages skoleleder og forældre.

Når mobning konstateres, følger vi på Park Alle Privatskole følgende plan:

- A. Klasselærer og skoleleder udreder hændelsesforløbet og udløsende begivenheder med de implicerede parter.
- B. Klasselærer eller skoleleder kontakter offerets forældre.

C. Klasselærer eller skoleleder kontakter mobberen/ mobbernes forældre, udreder hændelsesforløbet og aftaler det fremadrettede forløb. Alt efter grad af hændelserne iværksættes et møde mellem skoleleder og forældre samt eleven.

D. En handlingsplan med klare mål og aftaler udarbejdes og iværksættes. De implicerede parter informeres alle om mål og tiltag.

I handleplanen indgår:

E. En præcisering af den adfærd der ønskes ændret, samt en målsætning for den ønskede tilstand.

F. Et eller flere møder mellem mobber og offer, med deltagelse af begge parter forældre samt skoleleder, klasselærer og evt. AKT-lærer iværksættes. Her forsøges at nå til forsoning med aftaler begge parter er indforståede med. Der følges op på aftalerne med jævne mellemrum den næste tid. Aftalerne skrives ned og evalueres under opfølgningen samt under de følgende møder.

G. Klasselærer orienterer klassen. Forløb i klassen iværksættes med fokus på roller, fællesskaber, tolerance og relationer i klassen.

H. AKT-lærer eller andre ressourcepersoner inddrages. Vedkommende kan varetage samtaler, iværksætte forløb mm.

I. Klassens lærere orienteres og deltager aktivt i opfølgingsarbejdet.

J. Alt efter omfang og forløb, kan et forældremøde iværksættes med Trivsel og Mobning som tema.

På Park Alle Privatskole må vi kunne forvente, at elever og forældre alle tager aktivt ansvar og del i løsningen af såvel konflikter, som i at komme mobning til livs.

I Park Allé Privatskoles regler og omgangsformer er det vedtaget at:

”Mobning

På Park Alle Privatskole har vi en antimobningspolitik. Mobning accepteres ikke under nogen omstændigheder, og kan efter advarsler medføre, at samarbejdet mellem eleven og skolen må ophøre.”